

งานกระดาษ

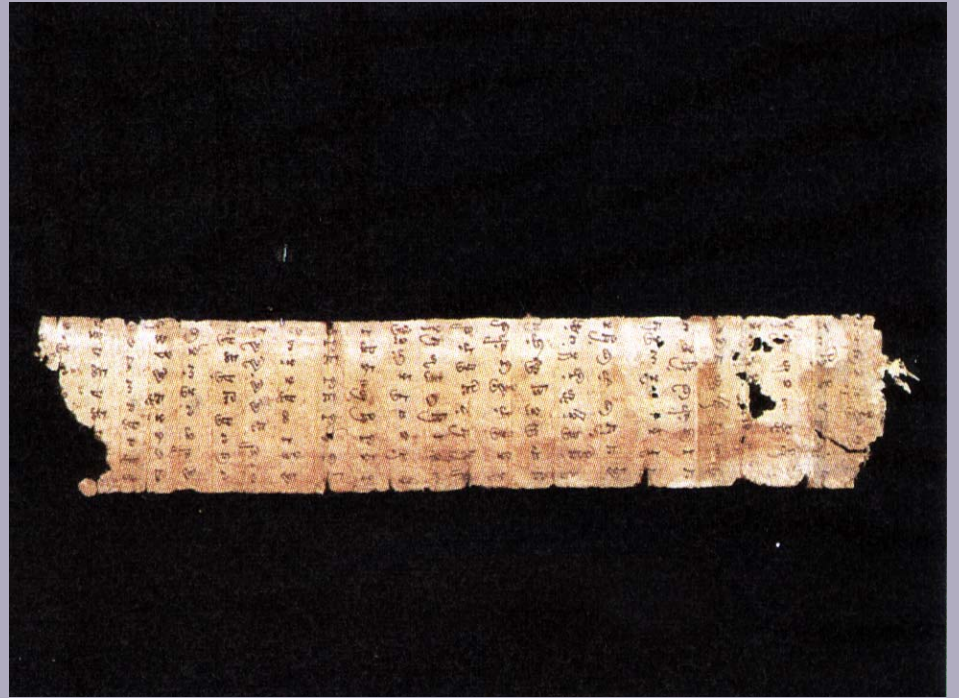
กระดาษ (Paper)

- กระดาษ (Paper)
- มาจากรากศัพท์ว่าปาปิร์ส (Papyrus)
- เป็นกกชนิดหนึ่งที่สูงได้ดิบบริเวณริมฝั่งและปากแม่น้ำไนล์ ซึ่งชาวอียิปต์โบราณนำส่วนเปลือกมาคลี่ต่อกัน ตากให้แห้ง จะมีลักษณะบางใส คล้ายกระดาษ
- วัตถุประสงคหลักก็เพื่อใช้จารึกตัวอักษรฮีโรกลิฟฟิค (Hieroglyphic) ถือว่าแผ่นปาปิร์สมีคุณสมบัติที่เหมาะสมต่อการจารึกหรือบันทึก เพราะบาง เบา
- แต่แผ่นปาปิร์สก็ไม่ใช่กระดาษในความหมายที่เราใช้กันในปัจจุบันนี้

- นักประวัติศาสตร์กล่าวว่า จีน เป็นชาติแรกที่เกิดทำกระดาษที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกระดาษที่ใช้ในปัจจุบัน

- ไช่ลุน (Ts'ai Lung) ข้าราชการในราชสำนักจีน ในรัชสมัยของพระเจ้าจักรพรรดิหวงตี้ (Ho ti) เป็นผู้คิดค้นการทำกระดาษขึ้นได้เป็นคนแรกใน ค.ศ.105
- วัตถุดิบสำหรับทำกระดาษในสมัยนั้นคงจะเป็นเส้นใยจากเปลือกไม้ ป่าน เศษผ้า และเหอวนเก่า ๆ
- ค.ศ. 610 ก็มีการนำวิธีการทำกระดาษออกไปเผยแพร่ทางตะวันออกคือ ญี่ปุ่น เกิดการพัฒนาคุณภาพกระดาษให้ดีขึ้นโดยพระสงฆ์ชาวพุทธ ด้วยการใช้เปลือกหม่อนเป็นวัตถุดิบ เพื่อใช้จารึกคำสอน

กระดาษจีนโบราณ

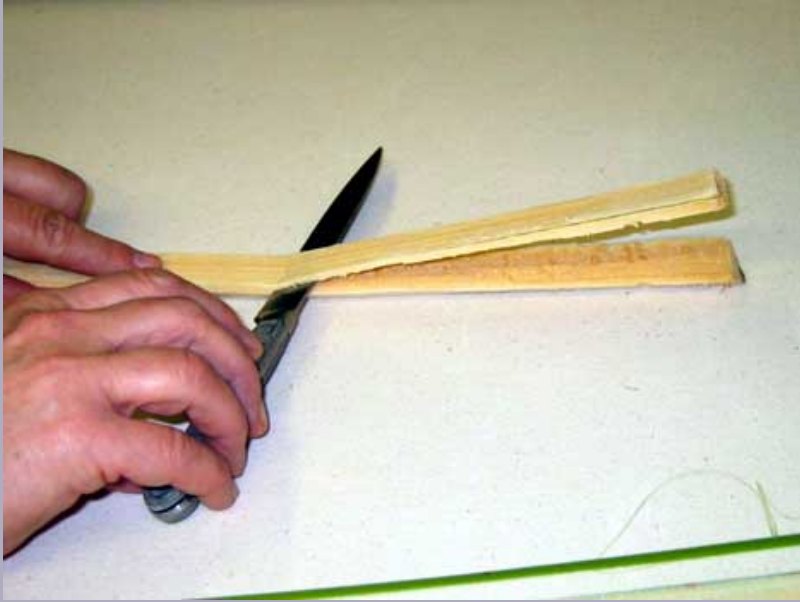

วัสดุทำกระดาษ

Papyrus Reeds ป่าปืรัส

กระดาษจากเปลือกปาปิรัส

- ដែ

เปลือกไม้
Bark cloth Plant

Gampi Plant

Flax Plant

Banana Plant
ปอกกล้วย

(*Canabis Sativa*)

Hemp Plant

หรือ กัญชง

Hemp Plant

กัญชง

Kenaf

หรือปอกระเจา

Mitsumata Plant

มิ้นญี่ปุ่น

(Lokta) Laurel Family หรือ *Daphne papyracea*

มีมากในเนปาล

เป็ลือก Lokta

เปลือก

Lokta

Broussonetia Papyrifera

เปลือกหม่อน

การทำกระดาษ

- หลักการทำกระดาษ คือ การทำเส้นใยเซลลูโลสให้เป็นแผ่น โดยการทำให้เซลลูโลสนั้นเล็กลง แล้วนำใส่ลงในอ่างน้ำสะอาดให้กระจายตัว
- ใช้ตะแกรงผ้าหรือตะแกรงลวดจึงด้วยกรอบไม้ให้ได้ขนาดตามที่ต้องการใช้งาน
- ช้อนเส้นใยเซลลูโลสนั้นให้ติดและมีความหนาสม่ำเสมอ นำออกตากให้แห้ง ก็จะได้กระดาษตามที่ต้องการ

- เส้นใยเซลลูโลสซึ่งได้จากพืชเป็นองค์ประกอบหลักของกระดาษ
- วัตถุดิบในการทำกระดาษนั้นได้จากพืชหลายชนิด ที่รู้จักและนิยมใช้กันมากเช่น เปลือกต้นแฟลกซ์ (**flax**) เปลือกต้นป่าน (Hemp) เปลือกไม้ตระกูลไทรหรือกร่าง และมะเดื่อ (Fig) เปลือกไม้ตระกูลหม่อน (**Mulbery**) ซึ่งรวมทั้งเปลือกสาและเปลือกย่อยที่คนไทยคุ้นเคยด้วย
- นอกจากนี้ยังใช้ฟางข้าว และหญ้าอื่นๆ เป็นวัตถุดิบในการทำกระดาษด้วยมือ

Korea กระดาษจากกิ่งหม่อน เกาหลี

เกาหลี Korea

China การทำกระดาษ ที่เมืองซีอาน ส่วนซี จิน

Costarica

กระดาษเปลือกข้าว

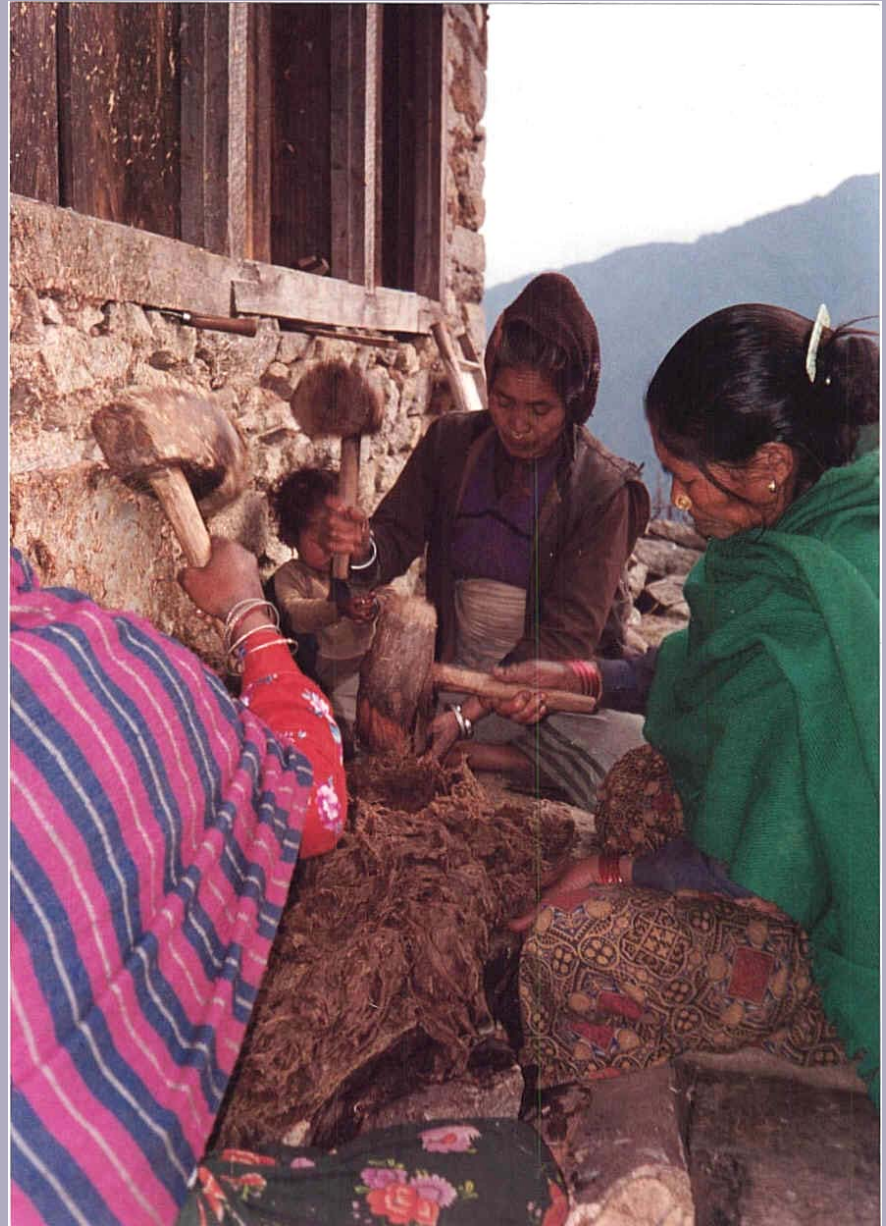
คอสตาริกา

India การทำกระดาษในอินเดีย

Nepal

เนปาล

กระดาษ เนปาล

กระดาษเนปาล
ทำจากเปลือกก้น
L0kta

กระดาษ เนปาล

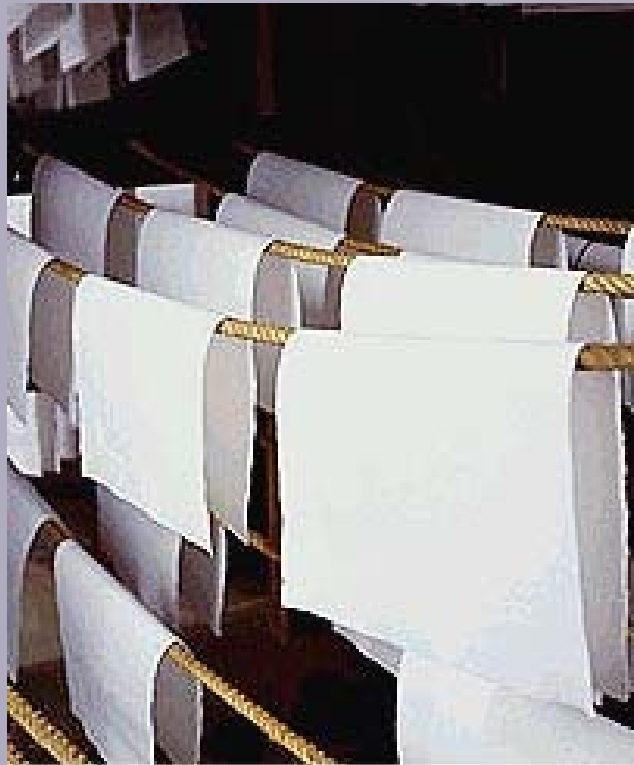
กระดาศ เนปาล

เนปาล

Japan ជប៉ុន

ไทย

- ส่วนการทำกระดาษของไทยไม่ปรากฏหลักฐานว่าเริ่มทำกันมาตั้งแต่เมื่อใด
- หนังสือเก่าที่สุด คือไตรภูมิพระร่วง ก็เป็นคัมภีร์ใบลาน
- ในหอสมุดแห่งชาติ มีหนังสือที่เขียนลงบนกระดาษ ฉบับที่เก่าแก่ที่สุดคือ พงสาวดารฉบับหลวงประเสริฐ
- การทำกระดาษของไทยจะมีมาแต่เมื่อใดก็ตาม น่าจะใช้เปลือกข่อยและเปลือกสาเป็นวัตถุดิบกันโดยทั่วไป

- เดิมกระดาษข่อยของไทยใช้สำหรับบันทึก จึงเรียก **สมุดไทย** หรือ **สมุดข่อย** ภาคใต้เรียกหนังสือ **บุค** ส่วนภาคเหนือใช้กระดาษสาบันทึกจึงเรียก **ป้า๗สา**

ต้นข่อย

กิ่งและใบข่อย

ต้นปอสา

(Paper mulberry tree)

ใบปอตา รูปมน

ใบปอตา รูปหยัก

เปลือกปอสาแห้ง

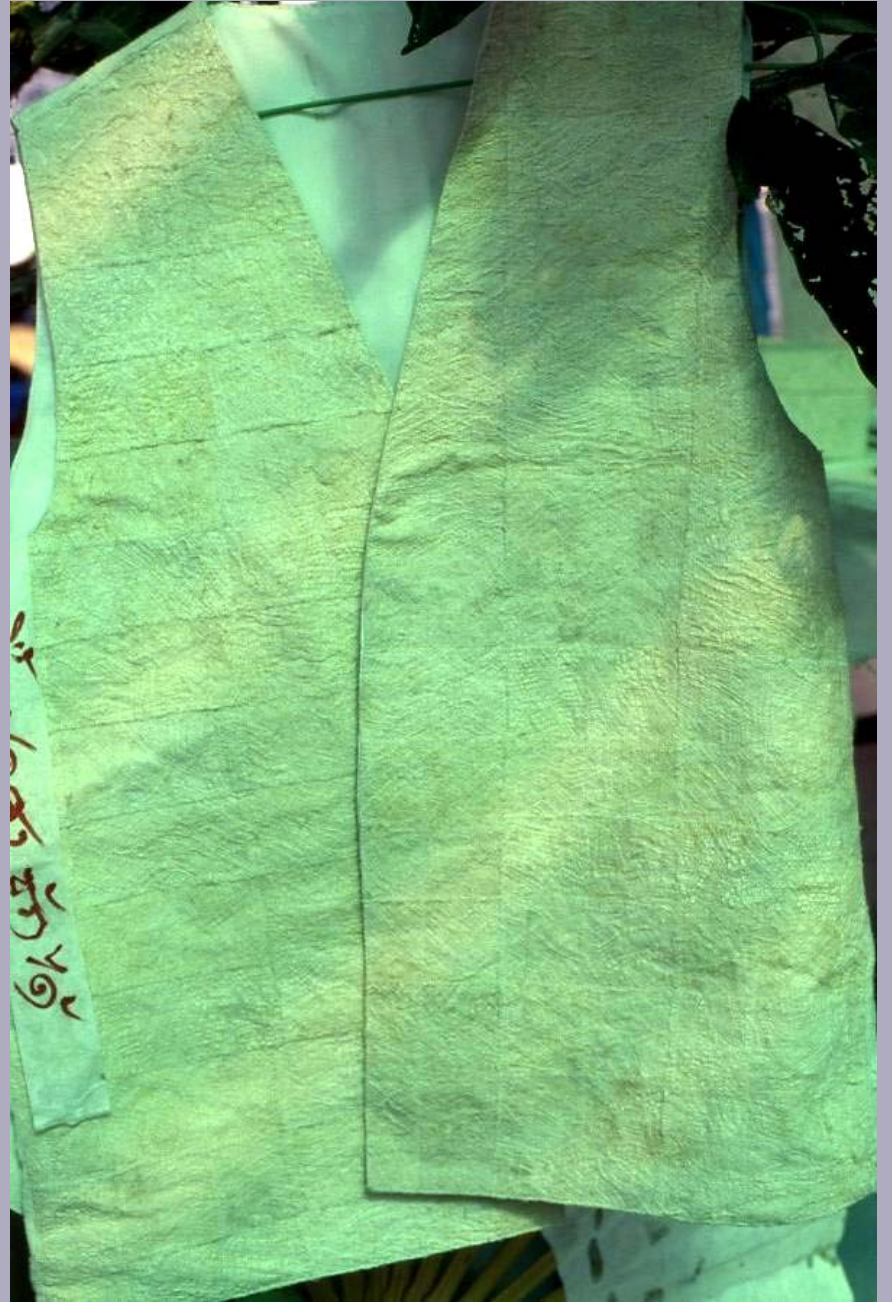

เปลือกปอสาจากสปป.ลาว

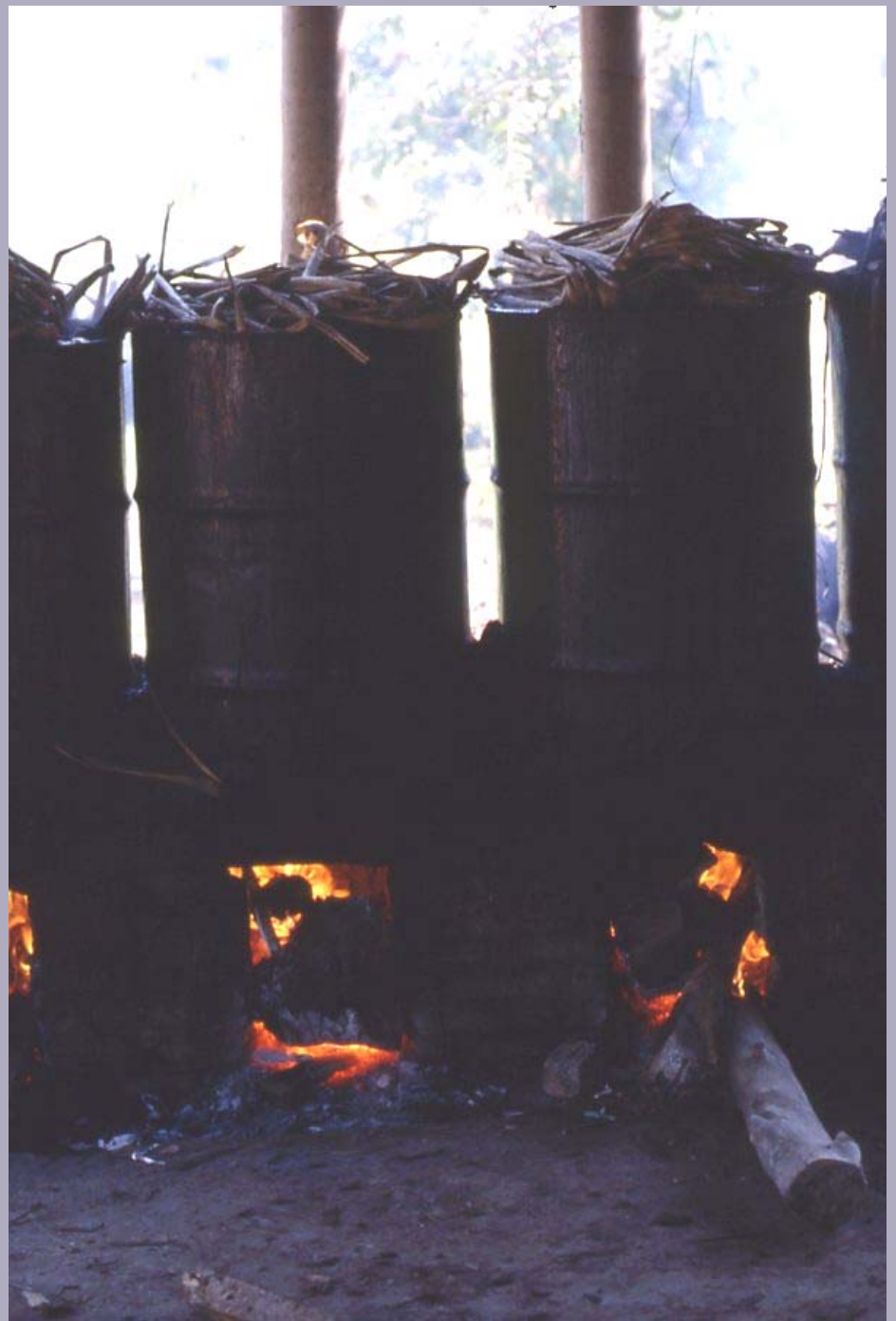
เปลือกปอสา ได้จากการแช่น้ำ

เสอกระดาสา

วิธีการทำกระดาษสา

ต้มปอสา เชียงใหม่

ทูลปอสาด้วยก้อนไม้

การปั่นเยื่อสา
ด้วยไฟฟ้า

เชื้อสาที่ม่เตรียมไว้ก่อนนำไปซ็อนเป็นแผ่น

เยื่อสาที่ไม้ก่อนนำไปช้อนเป็นแผ่น

การทำกระดาษ

1. เทคนิคการช้อน

การทำกระดาษ เทคนิคการซ้อน

นำออกตาก

ตากแดดให้แห้ง

กระดาสาที่แห้งแล้ว

กระดาษ เทคนิคการซ้อน

2.วิธีการแกะ

วิธีการแกะ

วิธีการแกะ

วิธีการแกะ

วิธีการแกะ

วิธีการแกะ

วิธีการแกะ

กระดาษมูลช้าง

ช่างเขียนภาพ

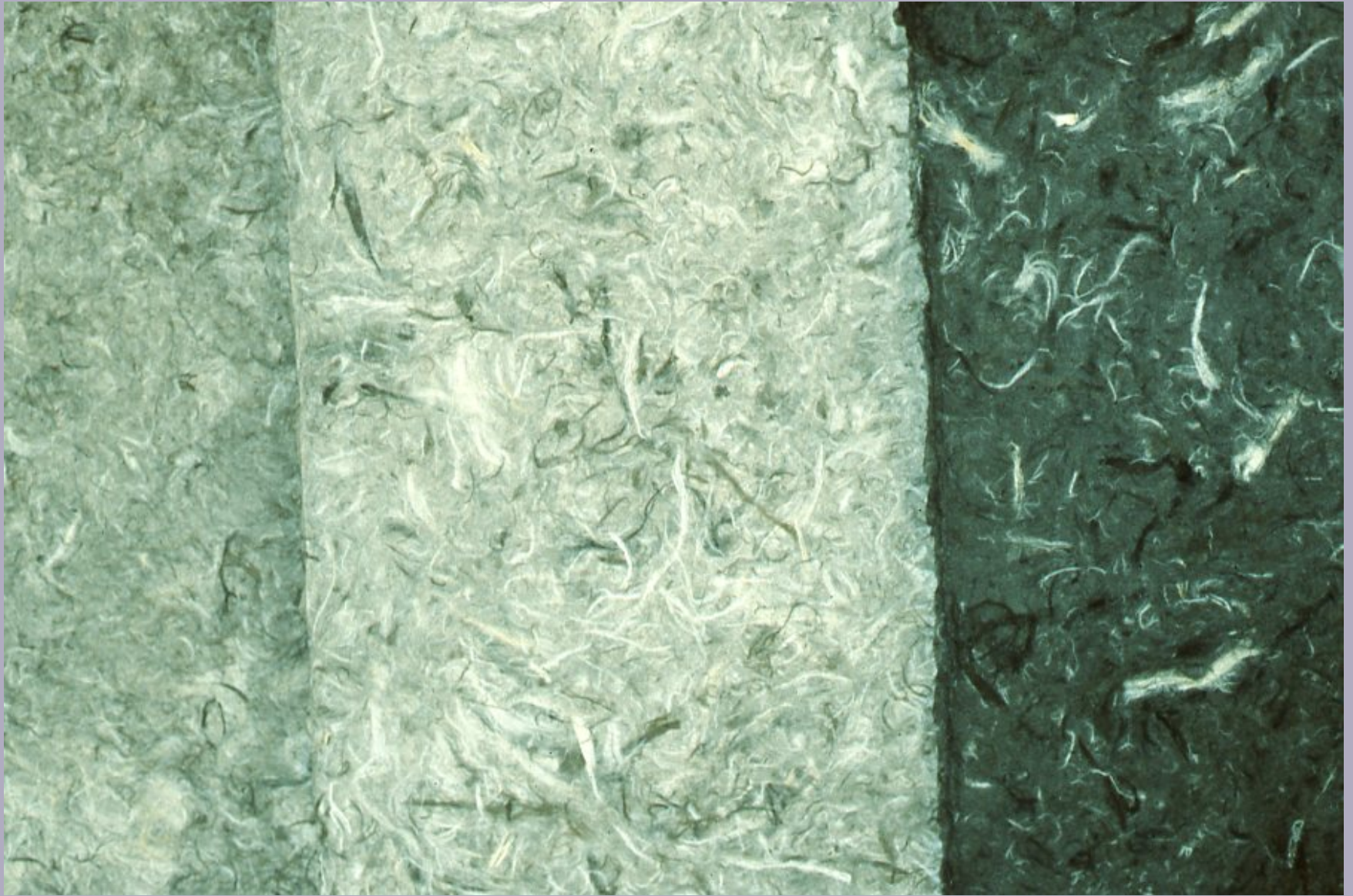

ภาพเขียน โดยช่าง

ผลิตภัณฑ์ ทำจากกระดาษมูลช้าง

กระดาษตะขบ

กระดาศกกอิฐกะ (ตาตามิ)

โคมไฟกระดาษ

การตกแต่งงานกระดาษ

- การตัดกระดาษ (Paper Cutting)
- การทำเปเปอร์ มาเช (Paper Mache)

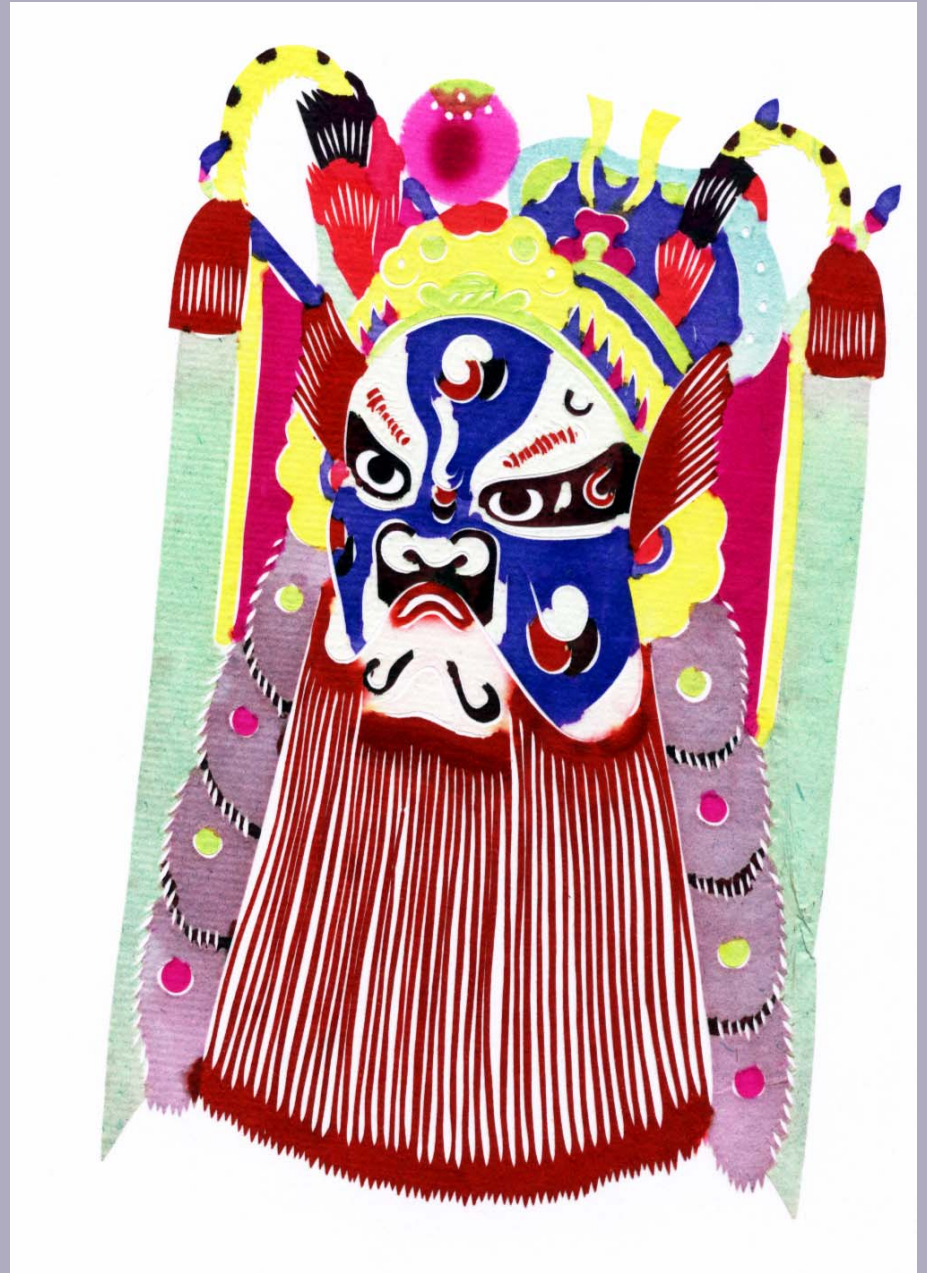
การตัดกระดาษ (Paper Cutting) จีน

การตัดกระดาษ จีน

การตัดกระดาษ จีน

การตัดกระดาษ จีน

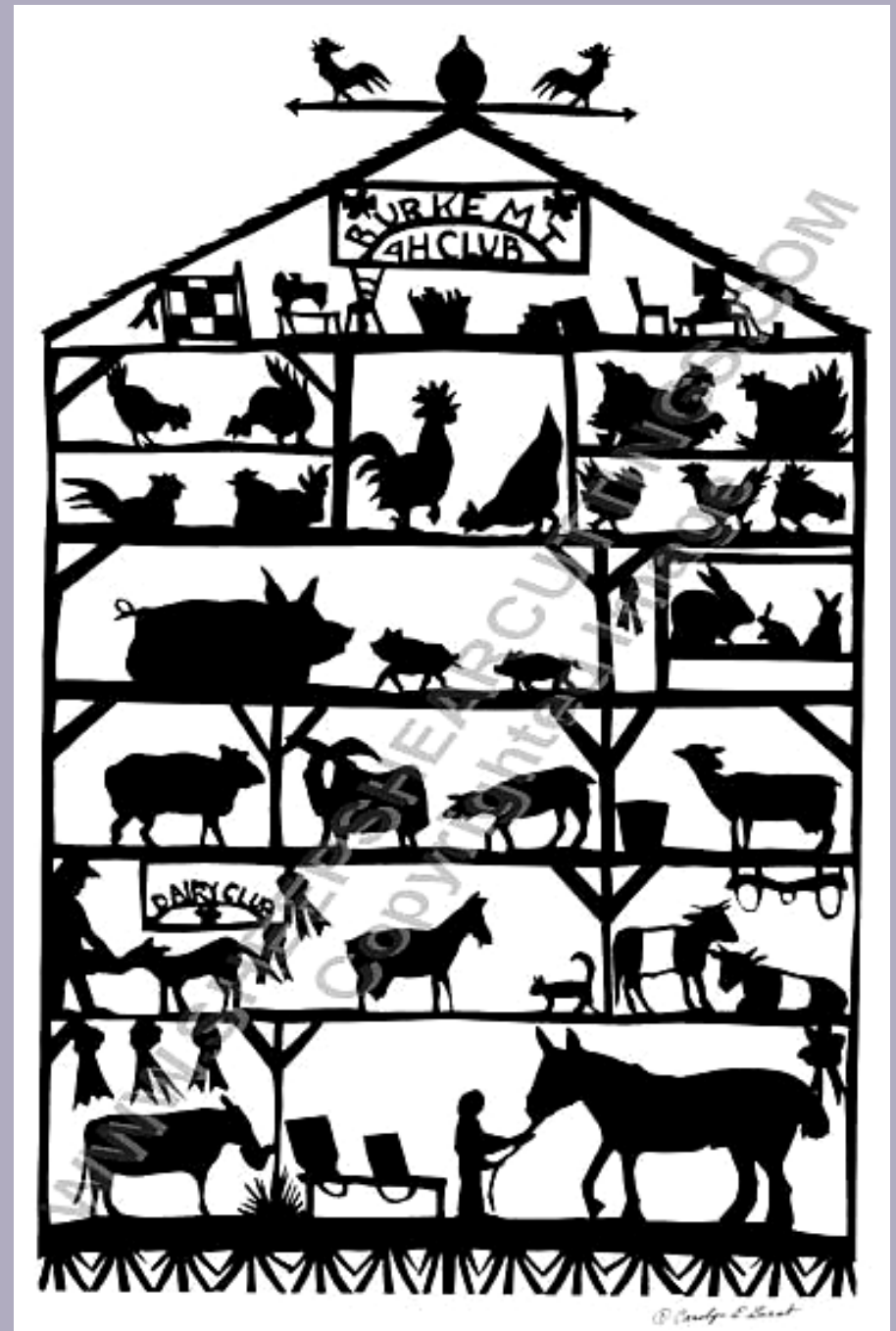
การตัดกระดาษ จีน

Africa

ยุโรป Europe

China การตัดกระดาษภาพเหมือน จีน

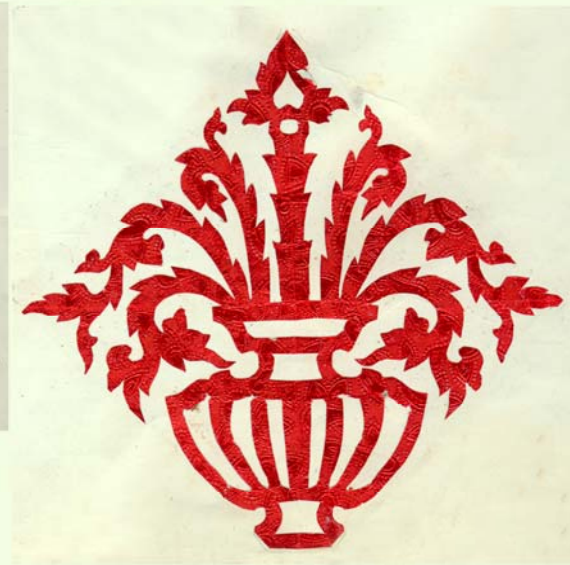

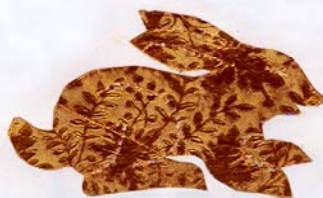

ไทย

การตัดกระดาษ

การแปรรูปกระดาษ

China ร่ม จีน

China พัด จีน

Laos

ร่ม ลาว

Japan พัดกระดาษญี่ปุ่น

เนปาล

ทำจากกระดาษ Lokta

ເມັກຊິໂກ

Mexico

อเมริกา USA

การทำเปเปอร์ มาเช่ (Paper Mache)

- เริ่มทำในแคว้นแควซเมียร์ ประเทศอินเดีย จุดประสงค์ของการทำขึ้นมาก็เพื่อบรรจุผ้าคลุมไหล่พกจ่ายยังพื้นที่ไกล มีการนำออกมาเผยแพร่ครั้งแรกโดยชาวยุโรปที่เดินทางไปท่องเที่ยวที่นั่น สร้างความชื่นชมให้กับผู้ที่ได้พบเห็นจากการที่ถูกนำมาจำหน่ายยังประเทศฝรั่งเศสเป็นอันมาก

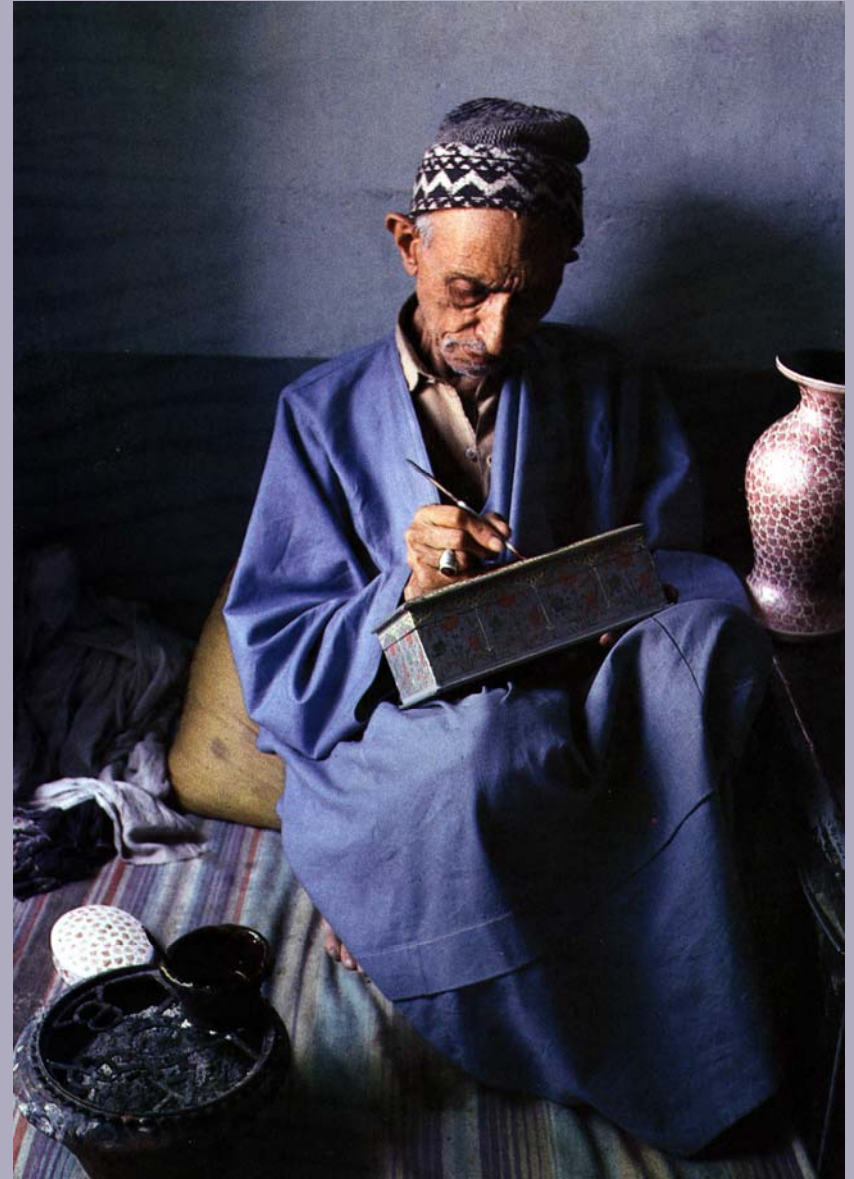

อินเดีย

India

อินเดีย

Paper Mache

อินเดีย

อินเดียน

อินเตีย

กล่องกระดาษ อินเดีย

อินเดีย

Europe

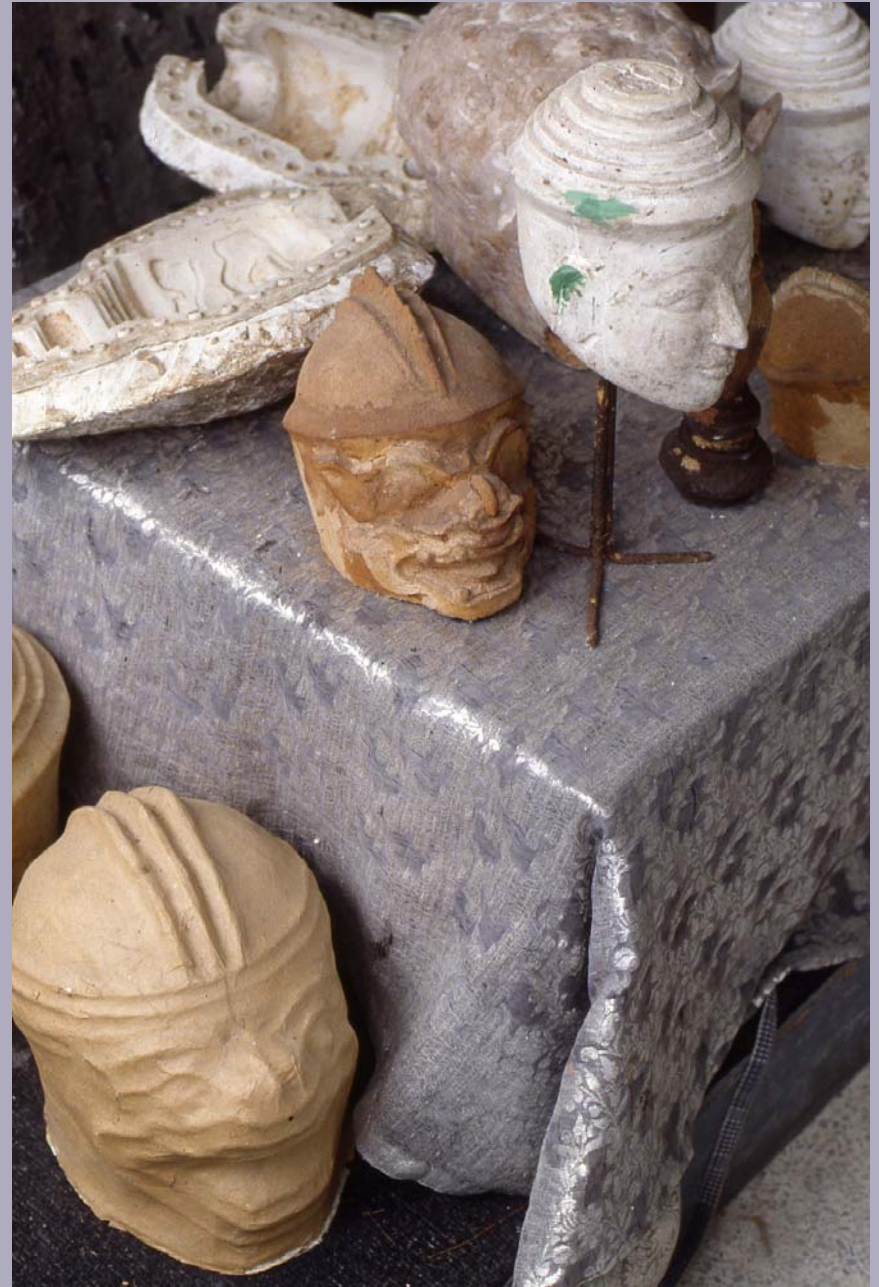
ยุโรป

Thailand ไทย

อื่นๆ

สมุดบันทึก ไทย

ไทย

กรอบรูปกระดาษสา ไทย

ถุงกระดาษสา ไทย

ดอกกุหลาบกระดาษสา ไทย

โคมไฟกระดาษสา ไทย

งานกระดาษภาคเหนือ

- ช่างที่ทำเกี่ยวกับงานกระดาษเรียกว่าช่างกระดาษ เป็นช่างประเภทหนึ่งในหมู่ช่างสลัก ทำหน้าที่ตอกฉลุกระดาษให้เป็นลวดลาย งานกระดาษที่พบทางภาคเหนือ

ตุ้งร้อยแปด

- ตัดกระดาษรูปชายธงด้วยสีต่างๆ ขนาดประมาณ 4-10 ซม. พันเข้ากับก้านไม้แล้วปักลงบนต้นไม้ที่ทำจากการนำฟางข้าวมามัดรวมกัน ใช้ในพิธีสืบชะตา สะเดาะเคราะห์ และบูชาเทพเจ้านพเคราะห์ทั้งเก้า
- ชื่อนำทาน
- ตุ้งร้อยแปด
- ตุ้งไต้หมู หรือตุ้งพญายอ

โคมล้านนา

- โคมที่นิยมใช้ในล้านนามีรูปแบบต่างๆ คือ
- 1. โคมหุกระต่าย หรือโคมดอกบัว
- 2. โคมฮังมดส้ม หรือโคมหุแมว
- 3. โคมเงี้ยว

โคมอังมดส้ม หรือโคมหนูแมว

โคมเงี้ยว

โคมเงี้ยว

โคมญี่ปุ่น

โคมญี่ปุ่น

การใช้งานกระดาษในประเพณีและวิถีชีวิต

โคมลอย

